

Verksamhetsberättelse 2015

"Det spelar ingen roll när hur eller var du staplar byggblocken för Health in all Policies. Det viktiga är att alla finns med."

Evelyn de Leuwe på svenska nätverkets årsmöte

Programförklaring

Vi påstår att den troligt största utmaningen är att klara av att lämna stuprörens ineffektiva styrnings och organisationsstrukturer på såväl lokal, regional som nationell nivå. Detta tar tid men är nödvändigt för att möta en framtid som inte kommer att bry sig om gränser eller svara på dellösningar när det kommer till våra invånares behov. Vi tror helt enkelt inte att vi kan fortsätta med de organiseringsformer vi har idag. Kommuner och regioner måste för att vara allvar med att medborgarna skall vara medskapande sända ut signaler om inkludering. Det innebär på sikt en organisering där invånare, politik och profession samlas kring uppdrag som botten i uppfattade behov som behöver tillgodoses. Samlingen lär ske långt bort från den nutida stuprörsfixeringen.

Nationella Healthy Cities

Nätverket Fas VI

Inledning

I vår tid som i alla tider söker vi ord och begrepp som beskriver hur vi som människor vill leva, verka och bygga samhället. Vi ägnar mycket tid åt att fånga **ett** begrepp som kan beskriva hur allt hänger samman. Det vore nog bra om vi kunde komma till ro med att hållbarhetsperspektiv, folkhälsa, mänskliga rättigheter barnkonventioner reciliens m.m m.m. alla behöver varandra. Hållbarhet betyder att något kan gå sönder. När det gäller social hållbarhet är det människors tillit till samhället som kan brista. Denna tillit kräver framförallt fyra goda maktstrukturer; för hälsa, för involvering, för samspel och för möjligheten att vara den man är. WHO:s Svenska Healthy Citiesnätverk säger: Vi vill att alla våra invånare ska ha ett bra liv. Kommuner och regioner finns till för att skapa förutsättningar för detta. Vårt nätverk vill bidra till att utvecklingen går i rätt riktning när det gäller social hållbarhet, där folkhälsan har särskilt fokus och hälsa är en mänsklig rättighet.

Detta ger oss stora utmaningar, dilemman och målkonflikter.

Vi vet att dessa utmaningar kan tämjäs med ett tvärsektorielt, utjämnande, långsiktigt och medskapande angreppssätt och arbetssätt.

Vi påstår att vi måste ha blicken på hela kedjan av nödvändiga förutsättningar för att förstå och på sikt lyckas.

Vi påstår att den troligt största utmaningen är att klara av att lämna stuprörens ineffektiva styrnings och organisationsstrukturer på såväl lokal, regional som nationell nivå. Detta tar tid men är nödvändigt för att möta en framtid som inte kommer att bry sig om gränser eller svara på dellösningar när det kommer till våra invånares behov. Vi tror helt enkelt inte att vi kan fortsätta med de organiseringsformer vi har idag. Kommuner och regioner måste för att mena allvar med att medborgarna skall vara medskapande sända ut signaler om inkludering. Det innebär på sikt en organisering där invånare, politik och profession samlas kring uppdrag som botten i uppfattade behov som behöver tillgodoses. Samlingen lär ske långt bort från den nutida stuprörsfixeringen.

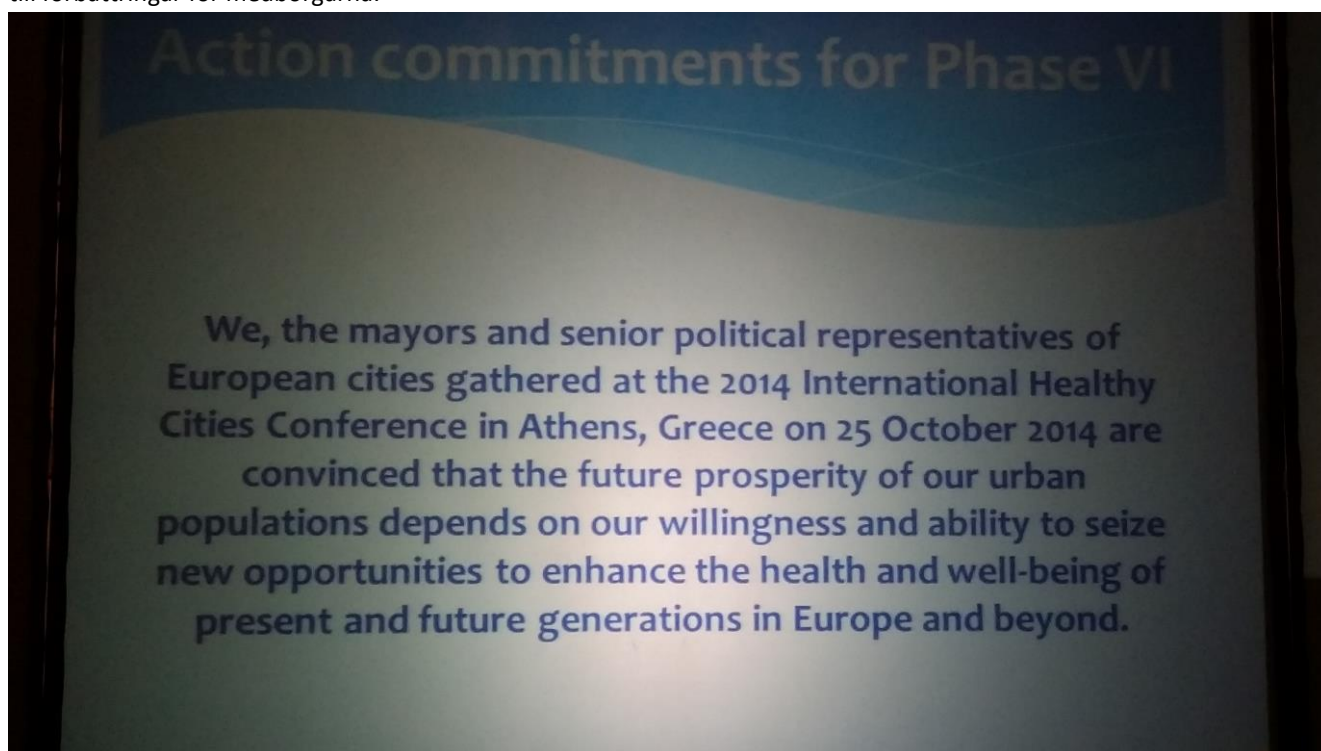
Med ett orubbligt engagemang jobbar sig nätverkets medlemmar vidare på den vägen. Under 2016 måste vårt nätverk utmana sig själv ännu mer i att konkret peka på vägar möjliga att ta för att komma vidare med förståelseskapande metoder och verktyg.

Medlemmar och styrelse Under året har nätverket haft 19 medlemmar. Därutöver har Stockholms läns landsting fortsatt varit adjungerade under året. Nätverkets styrelse har bestått av: Ida Legnemark ordförande Borås, Katharina Wallenborg vice ordförande Huddinge, Lars Thunberg ledamot Helsingborg, Marlene Kopparklint suppleant Karlstad, Hanna Gedin och därefter Frida Trollmyr båda suppleanter Malmö, samt Mats Wiking suppleant Trollhättan. Styrelsen har under året haft fyra beslutande telefonsammanträden samt ett kortare arbetsmöte i oktober.

Healthy Cities principer - Health 2020- Healthy Cities Fas VI - Atendeklarationen- WHO:s svenska nätverk i Fas VI, struktur och organisering

WHO:s ledning uttalar att Healthy Cities nätverken runt om i Europa är motorn som möjliggör att de idéer och värden som karakteriserar den europeiska Health 2020 strategin förverkligas. Fas VI som pågår har fokus på styrning, ledning och organisering för en jämlik hälsa. Lika starkt fokus ligger på medborgarnas delaktighet och medskapande för en jämlik hälsa. Särskild tyngd läggs vid politikernas ansvar och engagemang.

Atendeklarationen från Healthy Cities mötet 2014 undertecknades av samtliga medlemmars politiker och understryker än mer vikten av detta. Arbetsplan för Fas VI antogs vid detta möte. Denna tar fasta på ledarskapets roll i det förändrings arbete som måste till för att förbättra hälsan för medborgarna. Ledarskapet kommer att vara fokuserat, ledarskapet i HC utmanas att anta framtidens utmaningar och ta beslut som leder till förbättringar för medborgarna.

De grundläggande Healthy Cities principerna bärs fram av medlemmarnas samlade starka värden och innebär att:

Alltid försöka minska skillnader i hälsa och förbättra den sociala hållbarheten

Alltid sträva efter att öka den jämlika och rättvisa hälsan

Alltid ha den lokala och regionala arenan som utgångspunkt för få folkhälsan högt på den regionala och lokala agendan,

Använda sig av starka ben som:

Medborgarnas delaktighet och medskapande till eget ansvar

Solidaritet mellan nationer regioner och städer

Helhetsperspektiv på hållbar utveckling

Tvärsektoriellt samarbete

Praktiska exempel på hur man kan göra på regional och lokal nivå

En stark koppling mellan praktik och forskning

Healthy Cities finns för att tillsammans skapa fungerande strukturer för att lyckas med dessa ambitioner.

Health 2020 har följande huvudmålsättningar

1. Minska förtida dödlighet i Europa
2. Öka antalet friska år för medborgarna i Europa
3. Minska orättvisor och skillnader i hälsa i Europa
4. Öka välmåendet för Europas befolkning
5. Säkra metoder och strukturella insatser som gör att Europas invånare når högsta möjliga hälsonivå
6. Se till att skapa nationella mål som motsvarar hälsonivån och utmaningar i respektive europeisk stat.

Nätverket berättar.

Under 2014 och början på 2015 deltog 17 tjänstemän och 11 politiker i djupintervjuer som skulle fånga vår berättelse. Uppdraget utfördes av Shifra Agaba, bördig från Uganda med folkhälsovetarexamen i både Uganda och Sverige. En utförlig rapport finns och var klar till vårt årsmöte i Luleå.

I vårt nätverk finns medlemmar med många olika yrkesmässiga bakgrunder.

Det gemensamma är att vi var och en för sig började fundera på om man inte kunde göra något tidigare innan problem egentligen uppstod. Folkhälsans område blev vår möjliggörare oavsett var vi kom ifrån.

Det som driver oss i nätverket är att vi är så övertygade om att vi vill bygga ett samhälle, som är bra för alla människor. Ingen människa ska behöva lida av dålig hälsa på grund av att vi inte gett förutsättningar för ett gott liv.

Vi står helt enkelt inte ut med tanken att det finns stora skillnader mellan olika grupper. Vi finns till för att skapa förutsättningarna för att minska dessa skillnader.

Vi vet att det finns två faktorer som avgör hur engagerade våra kommuner och regioner är i folkhälsofrågorna. Det första är intresse och det andra är förståelse. De flesta av oss har engagerade kommuner och regioner.

Vi lever dock i en värld där allt ska gå snabbt, vara roligt och lätt. Vår utmaning är att göra oss förstådda fast detta går långsamt inte alltid är roligt och ibland riktigt svårt. Vi kan bara göra oss förstådda genom att involvera, dela med oss och lämna vidare till alla som **kan** minska skillnaderna i hälsa.

Vi måste alltså klara att samarbeta på tvärs. Allt detta kräver ett stort engagemang och en ängels tålmod.

Båda sakerna har vi i överflöd.

När vi "nätverkar" vill vi ha

Ett erfarenhets och kunskapsutbyte

Kontakt med andra

Inspiration

Synergieffekter av att arbeta tillsammans och senaste nytt inom vårt område

Allt detta ger Healthy Cities nätverket. Det är en plattform för kunskapsutveckling.

Vårt nätverk är om vi jämför unikt. Vi har så starka internationella och nationella kopplingar. Vi medlemmar har ett ovanligt starkt engagemang och mycket hög kompetens. Atmosfären är öppen familjär och dömer ingen.

Det ger oss mycket öppna och fria diskussioner. Dessutom är det mycket hög kvalitet på den input vi får i nätverket.

Den internationella Healthy Cities Konferensen i Kuopio Finland 24 juni -26 juni 2015

Konferensen fortsatte på arbetsplanen för Fas VI som tar fasta på ledarskapets roll i det förändrings arbete som måste till för att förbättra hälsan för medborgarna. Ledarskapet i HC utmanas att anta framtidens utmaningar och ta beslut som leder till förbättringar för medborgarna.

I Kupio låg starkt fokus på City Health Diplomacy ett sätt att "vidga sfären" för våra städer och regioner och koppla samman nätverk och samarbetsformer med varandra. Flera träningstillfällen hölls för Health in All Policys med en diger träningsmanual. Detta är en bra grund när vi ska arbeta med andra sektorer. Manualen finns tillgänglig i vårt nätverk.

Fyra medlemmar höll mycket uppskattade dragningar i parallellseminarium; Region Skåne, Region Östergötland, Malmö och Stockholms läns landsting. Vi agerade som vanligt även ordförande och discussant vid andra seminarier.

WHO:s svenska nätverk i Fas VI struktur och organisering

Vårt nätverks "Vision- målstruktur- organisering" bifogas verksamhetsberättelsen.

Vi kommer under Fas VI att arbeta med en kvalitetstanke (kedja) för hur vi bygger de allra bästa förutsättningarna för att kunna säga att vi styr, organiserar och arbetar tvärsektorielt, långsiktigt, utjämnande och medskapande.

Vi vet att vi måste gå från new public mangement (styrning) till new public governance (ledning). Vi vet också att vi måste gå från hälsosam fysisk samhällsplanering till hälsosam samhällsutveckling där den fysiska planeringen är en motor i denna utveckling. Slutligen måste vi under denna fas se till så att våra offentliga åtaganden lever utifrån ett samhällsekonomiskt tankesätt inte ett förvaltningsekonomiskt. I annat fall fortsätter en kortsiktighet som hindrar möjligheterna att nå våra mål, inte minst folkhälsomålet. Det innebär också att vi vill växla upp det politiska engagemanget. Politiker och tjänstemän vill pröva nya former för vårt gemensamma åtagande och bygga nya allianser för detta. Engagemanget för frågorna behöver alltid breddas. Vi vill ha med fler aktörer.

Under året har vi därför inlett en kollegiegranskning inom temagruppen fysisk planering som motor för en hälsofrämjande samhällsutveckling. I vår andra temagrupp har vi kritiskt granskat vad sociala investeringar egentligen satts att lösa och sett exempel på nya aktörer på väg in.

Mål och aktiviteter 2015 Nätverket har 2015 arbetat vidare med det koncept som är Healthy Cities nätverkens signum. Vi finns till som nätverk för att hjälpa åt att få nödvändiga strukturer på plats för att skapa en jämlik hälsa och därmed förutsättningar för social hållbarhet.

Uppföljning av verksamhetsplan för Nationella Healthy Cities nätverket Fas VI och 2015

Vi ska ha fortsatt fokus på ledning, styrning och organisering som stödjer ett tvärsektorielt och långsiktigt synsätt och angreppssätt mot inkluderande, hållbara, motståndskraftiga, ansvarstagande tillgängliga och responsiva kommuner och regioner.

Fas VI målen 2015:

Vi ska ha fokus på stödjande miljöer fysiska såväl som ekonomiska och sociala

Resultat: Båda våra temagrupper har under året arbetat med detta utifrån de fördjupningar som respektive tema innebär. Goda och mindre goda exempel har utbytt. Gästföredragare från andra kommuner respektive Högsolor har bidragit till att bygga på vår kunskap och vårt utbyte.

Under 2016 inleds troligen ett nytt samarbete med Folkhälsomyndigheten som en fortsättning på tidigare samarbete kring stödjande miljöer.

Vi ska utveckla nya arbetssätt för att arbeta med befolkningens delaktighet så att invånarna blir medskapande.

Resultat: Vi har vid årsmöte, höstmöte och i våra temagrupper arbetat med detta tema på olika sätt.

Vår seminarierie crossing borders har fortsatt med tydligt fokus på bland annat detta tema.

Under 2016 måste nätverket utmana sig själv till att bjuda in helt andra aktörer och be om deras bilder för att skapa en fördjupad förståelse.

Vi ska fortsätta bevaka populationsutvecklingens betydelse för det hälsosamma åldrandet och i förlängningen för välfärdsutvecklingen.

Resultat:

Vår "leadcity" Kristianstad drabbades av sjukdom under hela året och mycket lite arbete har därför kommit igång. Vi är ett nätverk och beroende av vars och ens stora engagemang. Vi blir därför sårbara i en sådan situation. Koordinator har under året haft möten med Healthy Cities task force Healthy Ageing och fått exempel på hur ett antal städer ute i Europa använt mycket spännande verktyg. Under 2016 gör vi en omstart för en arbetsgrupp i vårt nätverk.

Vi ska öka antalet medlemmar

Resultat: Under året har Skellefteå och Norrköping visat direkt intresse för vårt nätverk. Efter vårt årsmöte 2016 ska vi uppvakta ett antal kommuner och regioner. Bästa sättet att rekrytera nya medlemmar är alltid via våra egna medlemmar.

Vi ska få in fler kompetenser från deltagande medlemmar

Resultat: Vi rör oss långsamt i rätt riktning. Vi har under året haft några ekonomer som deltagit vid vårt ena tema. Det har för att komma vidare stor betydelse hur mandaten att bjuda in tvärsektorielt ser ut på hemmaplan. Vår webbsända seminarierie crossing borders erbjuder ytterligare en möjlighet att på hemmaplan vid lämplig tidpunkt samlas och engagera andra kompetenser.

Vi ska öka vårt internationella engagemang

Resultat: De internationella arbetsgrupperna undantaget task force Healthy Ageing har inte kunnat startas under året. Detta beror på en omstrukturering av WHO:s arbete med Healthy Cities. En ny och betydligt större bemanning finns nu sedan slutet 2015 för att arbeta med Healthy Cities nätverket. Under hösten har diskussioner inletts med samtliga nationella koordinatörer om de önskemål som finns under Fas VI. Under våren 2016 kommer ett tre dagarsmöte att hållas för att utforma samarbetet med WHO:s nya enhet för Healthy Cities arbetet. Det ska bli spännande att se vad det kommer att medföra i stöd för våra åtaganden.

Vi hade som vanligt ett möte för samtliga nationella koordinatörer i Milano i mars 2015. Vi blev då orienterade i UCL:s arbete med City Health Diplomacy. Samtliga länders målsättningar och planer för Fas VI gicks igenom.

Vi ska särskilt arbeta med kommunernas och regionernas gemensamma behov.

Resultat: Följande områden är föreslagna att diskuteras vidare:

Barn och ungas psykiska hälsa; ett fokus pojkar och ett fokus flickor.

Äldres hälsa fokus särskilt vårdbehövande
Nyanländas hälsa

Den aktuella situationen med ett exceptionellt stort antal nyanlända gör att vi behöver se närmre på detta. Vi kommer nu att peka på några personer i nätverket som fördjupar sig i de gemensamma frågeställningarna. Vår seminarieriserie Crossing borders pågick åter under hösten 2015 med samma samarbetspartners. Stafettpinnen går nu vidare till intresserade medlemmar och universitet som de vill koppla på. Seminarierierna har varit ett riktigt lyckokast och mycket uppskattat. Inte minst då det ger möjlighet till gemensamt deltagande på tvärs på hemmaplan med påföljande reflektioner och diskussioner. Höstens seminarier har haft sin röda tråd i delaktighet, medskapande och sociala innovationer.

Vi ska vara en röst i samhället

Resultat: Vi har

Fortsatt varit en av deltagarna i referensgruppen för mötesplats social hållbarhet i regi av SKL och Folkhälsomyndigheten.

Ett mycket gott samarbete med både folkhälsomyndigheten och SKL.

Arrangerat en workshop och ett seminarium vid mötesplatsen konferens i Malmö våren 2015.

Tagit nya kontakter med Boverket och sökt medel till kollegiegranskning därifrån.

Fått kontakt med plattform för hållbar stadsutveckling ett samarbetsforum för fem statliga myndigheter. I december deltog vi i deras årskonferens.

Kontakt med Kommissionen för jämlik hälsa. Vi har lämnat ett underlag till dem och hade ordförande Olle Ljungberg hos oss vid vårt höstmöte. Det är en svår uppgift kommissionen har att ta sig an. Vi hoppas att vi i någon mån kan bidra med våra erfarenheter.

Vår utmaning är att nu bjuda in aktörer lite "längre bort" från den offentliga sektorn. Vi behöver lära oss vad som är viktigt sett med deras ögon.

Sist men inte minst har vi publicerat artikel i Dagens samhälle. Detta gav mersmak. I början av 2016 har vi fått ytterligare en debattartikel publicerad. Vi kommer att fortsätta göra vår röst hörd på detta sätt.

Strategisk grupp temagrupper och arbetsgrupper

Den strategiska gruppen har under året arbetat med att planera höstmöte och årsmöte, komma med idéer på innehåll i temagruppsmöten samt föra diskussionerna framåt. Representanter från den strategiska gruppen har även format arbetsgrupper.

Temagrupp Fysiska planering som motor för hälsofrämjande utveckling har under fas VI bestämt sig för tre ben:

Fysisk planering som motor och redskap för hälsofrämjande miljöer

Utveckling och spridning av konsekvensverktyg

Nya och bredare sätt att organisera, processa och utföra fysiska förändringar

Under året har temagruppen haft två möten.

Vi har haft utbyte och föredragningar kring nya sätt att arbeta med fysisk planering och involvering av invånare. (Lund och Kristianstad).

Sociala konsekvensbeskrivningar i samband med fysisk planering är ett annat erfarenhetsutbyte.

Nätverkets röda tråd (kedjan) nystar vi genom att påbörja en kollegiegranskning. Under 2105 har en pilotstudie gjorts. Denna ringar in mycket av de förutsättningar som vi måste bygga för att konkretisera en kedja som fungerar tvärsektoriellt, utjämnande, långsiktigt och medskapande. En rapport från pilotgranskningen kommer att finnas till nätverkets årsmöte.

Vi har yttrat oss över Boverkets förslag till nya regler för skolgårdar.

Slutligen har temagruppen bidragit till betänkandet Gestaltad livsmiljö genom att anordna en workshop kring vad proportionell universalism kan innebära i denna kontext.

Utmaningar och dilemman. Världen förändras och vi tar i denna temagrupp med oss följande in i 2016:

- Var behöver förståelsen för de "mjuka" frågorna finnas?
- Var finner vi drivkrafterna exempelvis näringslivets roll?
- Vi behöver bjuda in byggherrar och be dem beskriva vad som är "värst" med att möta kommuner och regioner men kan vi ta hand om det vi får veta?
- Hur ska vi ta oss an utmaningen gestaltad livsmiljö?
- Hur går det egentligen med konsekvensbeskrivningarna i våra olika städer och regioner?
- Vilket ansvar ska vi axla när det gäller att bygga ihop områden med olika social status och socioekonomi? Vilka dilemman uppträder i vår roll?

Temagrupp Hälso och Sociala investeringar påstår att det finns ett stort behov av att på lång sikt ändra helt hur den ekonomiska planeringen ser ut i våra kommuner och regioner. Hälsoekonomi, sociala investeringar andra nationalekonomiska synsätt och modeller måste få sitt inträde i vår värld. Medlemmarna i nätverket har ett fortsatt behov av att utbyta och lära.

Vi ska under Fas VI

- Arbeta för ett förändrat synsätt och arbetssätt i våra regioner och kommuner som leder till en ekonomisk planering, budgetering och uppföljning som bygger på: Långsiktighet, tvärsaktorialitet och ett socialt investeringsperspektiv.
- Ha tagit del av och använt metoder som fungerar på en praktisk nivå i våra kommuner och regioner.

Under året har temagruppen haft två möten.

Vi har gästats av Örebro och Norrköping som beskrivit hur de arbetar och vad de lärt sig.

Våra egna medlemmar som Region Skåne har beskrivit sitt arbete och vi har gästats av kritiska röster som granskat vilka problem kommuner och regioner förväntar sig ska lösas med exempelvis sociala investeringsfonder.

Slutligen har vi fått ta del av hur Malmö tänker sig att arbeta samman den traditionella budgeten för hårda frågor med en social investeringsbudget med utgångspunkt i investeringar som behöver göras i olika geografiska områden.

Norrköping startar också de ett nytänkande med andra aktörer som står risken vid en långsiktig social investering.

Syftet med denna temagrupp har varit att medlemmarna ska inspireras och kunna använda utbytet i sina uppdrag på hemmaplan.

Utmaningar och dilemman för denna temagrupp är:

Världen förändras och vad händer med investeringstänkandet när exempelvis socialtjänst, vård och skola går på knäna? Hur motståndskraftigt är det när det behövs som mest och bäst?

Vilken roll har nätverket i att föra fram detta?

Leder sociala investeringar till innovationer eller uppmuntrar de mer till att göra det som vi ändå måste göra? Har vi närmast oss en annan syn på kommunal och regional finansiering och budgetering?

Arbetsgrupper har under året funnits för att arbeta fram en idéskrift kring styrning, ledning och organisering, fundera över utbildningsbehov samt följa det europeiska arbetet med hälsosamt åldrande.

Arbetet med idéskriften kommer att pågå under en längre tid och redovisas kontinuerligt. Arbetsgruppen har haft två möten under året utöver majmöte och höstmöte.

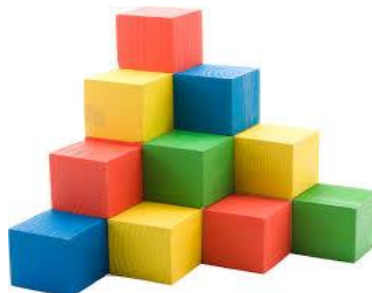
Arbetsgruppen med fokus på utbildningsbehov har än så länge enbart kunna arbeta i samband med majmötet. Nätverket tar efter med årsmötet ställning till vilka behov av arbetsgrupper som finns och vad som är möjligt under 2016.

Mer om 2015

Nätverket har ekonomin i balans.

Årsmöte

Luleå tog emot oss för årsmöte i sitt fantastiska kulturhus. Vi fick det varmaste tänkbara mottagandet och omhändertagandet under våra dagar i Luleå. Under mötet fick vi via länk från Australien en föredragning av WHO:s expert advisor Evelyn de Leuwe om vad som visade sig framgångsrikt respektive icke framgångsrikt för medlemmarna i Healthy Cities. Vi hade då alla medlemmarna svarat på ett stort antal frågor som en utvärdering av Fas V. Det visade sig att det som fungerade bäst var de nätverk eller städer som klarade av att skapa en arbetsmiljö som byggde på dialog och inkludering i samtliga delar.

Vi minns Evelynes byggstenar där hur och var de staplades inte spelar någon roll **men alla stenarna måste vara med.**

Seminarieserie crossing borders

Tillsammans med Region Skåne, Malmö Högskola, och Länsstyrelsen i Skåne fortsatte vi under hösten med vår seminarieserie. Seminarierna kunde ses tillsammans och diskuteras med dem som äger frågan på hemmaplan. Möjligheten att tillsammans kunna omvandla exempel till den egna verkligheten visade sig igen mycket värdefullt. Nu uppmanar vi andra medlemmar i nätverket att grabba stafettpipen för nya seminarier framöver.

Höstmöte

Detta samlade ett större antal politiker än någonsin tidigare Vi fick oerhört mycket inspiration från Göteborg, Eskilstuna, Uppsala, SKL:s ordförande Lena Micko, Elisabeth Skoog Garås SKL mfl.

Göteborg och Eskilstuna gav påminnelser kring hur viktig förankring är och vem som egentligen ska äga förståelse och "know how".

Kommission för jämlik hälsa

Vid vårt höstmöte tog vi del av kommissionens tankar så långt. Vi arbetade vidare med budskap till kommissionen. Ordförande Olle Lundberg har därefter fått underlag från nätverket. Det ska bli spännande att följa arbetet och förhoppningsvis kunna bidra med lite nätverksklokskaper.

Varberg i augusti ett nytt Almedalen?

I augusti deltog nätverket i ett arrangemang i Varberg. Detta är tänkt att återkomma varje år som en arena för alla olika aktörer inom våra områden.

Övrigt

Medlemmar har tillsammans med koordinatör ansvarat för att förbereda innehåll i temagrupperna under året och arbetsgrupper har tillfälligt bildats för detta. Andra arbetsgrupper har tillsammans med koordinatör förberett höstmöte och årsmöte. Flera från nätverket har deltagit i olika seminarier som ett led i nätverkets kunskapsinhämtande.

2015 och nätverkets kärna hur gick det? 2012 konstaterade regeringens

utvärderare att vårt nätverk skapade mervärde genom tre starka pelare. Våra nätverksmedlemmar pekar på en fjärde grundpelare. Varje år summerar vi hur vi lyckats inom vår kärna

Forum för kunskapsspridning

I nätverket tar medlemmarna del av andras lösningar och/eller misstag samtidigt som politiker och tjänstemän reflektera över tillvägagångssättet i den egna kommunen eller regionen. Nätverkets bidrag är framförallt att politiker och tjänstemän kan dela sina strategiska avväganden med andra som verkar i liknande sammanhang. Detta har vi verkligen gjort under 2015.

Forum för fördjupning och reflektion

Medlemmarna lyfter tydligt fram nätverket som ett forum att fördjupa samtal och kunskap för viktiga strategiska avväganden och beslut. Diskussion pågår att skapa fler forum i nätverket för angelägna samtalsämnen. Hittills har det landat på diskussionsplanet. Utmaning 2016 kära medlemmar att ta detta vidare!

Tvärektoriell samverkan på hemmaplan

Nätverket strävar efter att ha blandade kompetenser som deltagare i sina temagrupper samt på årsmöte och höstmöte. Detta skapar en ökad förståelse för vilka kompetenser och aktörer på "hemmaplan" som behöver involveras för att uppnå effekter i ett socialt hållbarhetsperspektiv.

Det ger även en förståelse mellan olika fackkompetenser och en insikt om komplexiteten i social hållbarhet och specifikt folkhälsofrågorna.

Denna förståelse sprids sedan på hemmaplan och skapar där ett betydande mervärde.

Vi ville öka de blandade kompetenserna men vill ha en snabbare utveckling än den vi sett under de senaste åren. Vi kommer att värdera hur mycket vår seminarierie Crossing Borders hjälpte till att öka engagemanget på hemmaplan. Vi ser en tydlig utmaning för nätverket 2016 att bjuda in aktörer från ett "annat håll".

Samverkan mellan lokal och nationell nivå

Nätverket samlar personer med djup kompetens kring det folkhälsoarbete som bedrivs på lokal nivå i de kommuner/regioner som finns representerade i nätverket. Tack vare detta skapas ett forum för dialog mellan aktörer på den nationella och kommunala/regionala nivån kring deras varierande perspektiv på folkhälsoarbete och i vidare mening arbetet med social hållbarhet. Detta skapar förutsättningar för nationella aktörer att få respons på sina pågående projekt och diskutera hur nationella åtgärder upplevs på lokal nivå. Det ger även nationella aktörer tillgång till ett forum som väl lämpar sig för att agera referensgrupp för tilltänkta åtgärder. Genom att nå ut till flera av de kommuner och regioner som bedriver ett aktivt folkhälsoarbete kan nationella aktörer förmedla sina budskap och sin kunskap till instanser som kan omsätta dessa till verkliga förbättringar.

Kommunerna och regionerna får på så vis ett mervärde genom att de får en direktkanal till nationella aktörer och deras kunskap. Denna direktkanal har etablerats som ett resultat av nätverkets verksamhet.

2015 har vi deltagit i mötesplatsen vi har en aktiv samverkan med SKL och Folkhälsomyndigheten och vi har nu inför 2016 förnyat våra kontakter med Boverket samt knutit kontakter med Plattformen för hållbar stadsutveckling.

Vi har svarat på remisser under året och bidragit i regeringsuppdraget Gestaltad livsmiljö

Slutligen har vi lämnat underlag till kommissionen för jämlik hälsa.

Den nationella folkhälsopolitikens riktning kommer att avgöra vilka ytterligare samarbeten som kan byggas.

Vi har och kommer att erbjuda oss att vara verkstad och spridare av nya ansatser inom det folkhälsopolitiska området. Under 2016 kommer nätverket att samarbeta med Folkhälsomyndigheten kring illustrerande av folkhälsostatistik.

Styr signaler och sedan då?

New public governance betyder att kunna leda värden och meningsfullheter. Nätverket ser att detta torde betyda en annan organisationsform för kommuner och regioner på sikt. En form som är snarlik hör och häpna att fungera som ett nätverk.

Vill vi att våra invånare skall vara medskapande och ha makt till istället för att vi har makt över så måste vi erbjuda sammanhanget/kontexten som styrinstrument. Vi samlas kring ett meningsfullt och nödvändigt uppdrag som exempelvis att ge alla barn den bästa start som de kan få i livet. Styr vi då inte utifrån sammanhanget exkluderar vi istället för inkluderar invånaren.

Sammanhanget kräver i sin tur en gemensam förståelse för värdet och meningen med att arbeta gränsöverskridande och innovativt tillsammans invånare, tjänstemän och politiker.

Förståelse skapas genom pågående berättelser som möjliggör reflektion. Vilka är bättre skickade än WHO:s svenska nätverk att oförtrutet arbeta i riktning mot dessa scenarior? Ett nätverk som har alla möjligheter att pröva nya former tillsammans med politik och profession.

MEN INGA STYRSIGNALER HUR VÄL SÄNDA RÄCKER FÖR ATT ENS BÖRJA RÖRA OSS MOT DESSA BILDER

Vi måste konkret arbeta i nätverket med att skapa förståelse och när den tiden kommer lämna över makt och ansvar till alla som arbetar i stuprör med gemensamma uppdrag.

Ännu konkretare kräver detta att vi utmanar oss själva i ett ambitiöst förankringsarbete.

Målet måste vara att arbetet med frågorna på tvärs som leder till långsiktighet, utjämnande och medskapande ska pågå lika självklart som undervisningen i våra skolor, eller behandlingsarbetet inom socialtjänsten OAVSETT.

Vad är det då som ska pågå oavsett?

att varje uppdrag som kräver det blir ett gemensamt uppdrag

att vi har arbetat på ett sådant sätt så att alla har förståelse nog att involvera andra när det behövs

att det gemensamma arbetet på tvärs blir centrum för lärande och utveckling

DETTA utmanar nätverket i ett arbete med hur vi skapar verklig förståelse och lämnar både ansvar och makt till stuprör och invånare att ta över.

Hur ska annars våra invånare nya och gamla få ett gott liv?

Eftertanke 2015 var ett alldeles särskilt år, Sverige och världen ställdes inför utmaningar som egentligen kräver mycket eftertanke. Vi som nätverk konstaterade att aldrig har det varit så viktigt att ha sikte på hälsans bestämningfaktorer än nu. Aldrig heller så viktigt att tänka på sikt, tänka utjämnande och tänka inkludering och medskapande. Vår medlem Trollhättan drabbades under året. Det kunde varit vem som helst av oss medlemmar. Våra vänner i Frankrike likaså. Det kunde lika gärna hänt här. Vi hoppas på ett fredligare 2016.

Tack till

Alla i detta härliga nätverk med en sådan vilja att hjälpas åt, dela med sig och aldrig sitta nöjd!

SKL:s Jonas Frykman för inspiration, och gott samarbete Folkhälsomyndigheten, Henry Stegmayr och Pia Lindeskog för ert stöd och engagemang i våra temagrupper och för gemensamma projekt.

Marianne Dock för ditt mycket uppskattade ordförandeskap i Hälsosam samhällsplanering. Maria Gäbel med ansvar för temagruppen Hälsa- och sociala investeringar. Barbro Müller och Yvonne Stålnacke för anordnande av årsmötet i Luleå.

Slutligen önskar vi våra sjukskrivna kollegor ett snabbt tillfrisknande; vi saknar er!

Alla ni för ni är många som lagt ner arbete i olika arbetsgrupper och planeringsgrupper under året. Alla kloka som fungerat som bollplank för ofärdiga idéer.

Charlotte, Årstein, Marko och Johanna våra nordiska inspirationskällor och stöd. Joan och Caroline i Belfast för ert fantastiska arbete med att hålla ordning på alla oss i det europeiska nätverket.

Styrelsen i Svenska Healthy Cities nätverket mars 2016

Ida Legnemark

Mats Wiking

Frida Trollmyr

Katharina Wallenborg

Marlene Kopparklint

Lars Thunberg